

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא בתרא ט
Some of the topics we will learn about include.

אין מחשבין בצדקה עם גבאי צדקה
ולא בהקדש עם הגזברין
The גבאי or the גזבר is not asked for an accounting of the
הקדש or the צדקה money that he collected and disbursed,
because they are trustworthy.

The Machlokes regarding
בודקין למזונות ולכסות
If a poor person asks for food or clothing, do we first
investigate whether he indeed needs the food and
clothing?

לעולם אל ימנע אדם עצמו מלתת שלישיית השקל בשנה
The minimum requirement for צדקה is one-third of a שקל
per year.

שקולה צדקה כנגד כל המצות
The Mitzvah to give צדקה is equivalent to all the Mitzvos.

B גדול המעשה יותר מן העושה
One who gets others to give צדקה, is greater than one who
actually gives צדקה

גדול העושה צדקה בסתר
יותר ממושה רבינו
A person who gives צדקה in private is greater than
מושה רבינו.

כל הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות
If a person gives even one פרוטה to a poor person, he is
blessed with 6 Berochos;
והמפייסו בדברים מתברך ב"א ברכות
And if he comforted the poor person, he is blessed with 11
Berochos.

כל הרודף אחר צדקה
If a person seeks to fulfill the Mitzvah of צדקה,
הקדוש ברוך הוא ממציא לו מעות ועושה בהן צדקה
Hashem will provide him with the means to give צדקה,
and
הקדוש ברוך הוא ממציא לו בני אדם המהוגנים
לעשות להן צדקה כדי לקבל עליהם שכרו
Hashem will provide him with worthy recipients and he
will be rewarded for the Mitzvah.

A

אין מחשבין בצדקה
עם גבאי צדקה
ולא בהקדש עם הגזברין

בודקין למזונות ולכסות

לעולם אל ימנע אדם עצמו
מלתת שלישיית השקל בשנה

שקולה צדקה
כנגד כל המצות

B

גדול המעשה
יותר מן העושה

גדול העושה צדקה בסתר
יותר ממושה רבינו

כל הנותן פרוטה לעני
מתברך בשש ברכות

כל הרודף אחר צדקה
הקדוש ברוך הוא ממציא לו
בני אדם המהוגנים
לעשות להן צדקה
כדי לקבל עליהם שכרו

1 So let's review ...

The Gemara continues with Halachos pertaining to גבאי צדקה.

ת"ר אין מחשבין בצדקה עם גבאי צדקה ולא בהקדש עם הגזברין

The גבאי or the גזבר is not asked for an accounting of the צדקה or the הקדש money that he collected and disbursed, because they are trustworthy.

As the Pasuk in ספר מלכים says

ולא יחשבו את האנשים

אשר יתנו את הכסף על ידם לתת לעושי המלאכה כי באמונה הם עושים

Nevertheless, רב אלעזר says

אע"פ שיש לו לאדם גזבר נאמן בתוך ביתו יצור וימנה

It's advisable that before a person gives money even to his trusted treasurer, he should count it and wrap it up, as the Pasuk there states

ויצורו וימנו את הכסף הנמצא בית ה'

=====

1

ת"ר

אין מחשבין בצדקה עם גבאי צדקה ולא בהקדש עם הגזברין

The גבאי or the גזבר is not asked for an accounting of the צדקה or the הקדש money that he collected and disbursed, because they are trustworthy.

As the Pasuk in ספר מלכים says

ולא יחשבו את האנשים אשר יתנו את הכסף על ידם לתת לעושי המלאכה כי באמונה הם עושים

רב אלעזר

אע"פ שיש לו לאדם גזבר נאמן בתוך ביתו יצור וימנה

It's advisable that before a person gives money even to his trusted treasurer, he should count it and wrap it up,

As the Pasuk there states

ויצורו וימנו את הכסף הנמצא בית ה'

2 The Gemara proceeds with the following Machlokes:
 אב"א סברא
 הא"י קא מבזי
 והא"י לא קא מבזי

אין בודקין למזונות
 ואין בודקין לכסות
 If a poor person asks for food, we must investigate whether he indeed needs it. However, if he appears before the גבאי inadequately clothed, we do not investigate whether he needs clothing.
 אי בעית אימא קרא
 ואי בעית אימא סברא
 This Halachah can be proven from a Pasuk, and is also self-understood.

אב"א סברא
 הא"י קא מבזי
 והא"י לא קא מבזי

אין בודקין לכסות
 Because, appearing before the גבאי inadequately clothed is degrading and we assume that he is truly in need, because otherwise, he would not do this. However,
 בודקין למזונות
 Because, claiming to be hungry is not degrading, and perhaps he is not truly in need.

3 אי בעית אימא קרא
 Regarding food the Pasuk states
 תלא פרוש לרעב לחומר
 Offer your bread to the hungry.
 The word פרוש is written with the letter "c" which can also be read as a "shin," and teaches
 פרוש והדר הב ליה
 Investigate first, and then give him bread.
 However, regarding clothing the same Pasuk states
 כי תראה ערום וכסיתו
 If you see someone unclothed, you should cover him, this implies
 כי תראה לאלתר
 Clothe him immediately when you see him, without any questions.

2

רב פולא
**בודקין למזונות
 ואין בודקין לכסות**
*If a poor person asks for food,
 we must investigate whether he indeed needs it.
 If he appears before the גבאי inadequately clothed,
 we do not investigate whether he needs clothing.*

**ואי בעית אימא
 סברא** **אי בעית אימא
 קרא**

*This Halachah can be proven from a Pasuk,
 and is also self-understood.*

אי בעית אימא סברא
האי קא מבזי - והאי לא קא מבזי

בודקין למזונות **אין בודקין לכסות**
*Because, claiming to be hungry is not degrading,
 and perhaps he is not truly in need.* *Because, appearing before the גבאי inadequately clothed
 is degrading and we assume that he is truly in need,
 because otherwise,
 he would not do this.*

3

אי בעית אימא קרא
Regarding food the Pasuk states
תלא פרוש לרעב לחומר
Offer your bread to the hungry.

פרוש ← פרוש
פרול ופרול פב ליה
Investigate first, and then give him bread.

However, regarding clothing the same Pasuk states
כי תראה ערום וכסיתו
*If you see someone unclothed, you should cover him,
 this implies*
כי תראה לאלתר
*Clothe him immediately when you see him,
 without any questions.*

4 בודקין לכסות
ואין בודקין למזונות
For clothing, we investigate, but for food, we do not investigate.
אי בעית אימא סברא
ואי בעית אימא קרא

אי בעית אימא סברא
האי קמצערא ליה
והאי לא קמצערא ליה

אין בודקין למזונות
Because, hunger is physically painful and must be alleviated immediately;
בודקין לכסות
Because, inadequate clothing is not physically painful and can wait;

אי בעית אימא קרא
Regarding food the Pasuk states
הלא פרוס לרעב לחמך
The word פרוס is pronounced as a "Cin" like the letter SAMECH, and teaches
פרוס לאלתר
Offer him the bread immediately, without any questions.

However, regarding clothing the Pasuk states
כי תראה ערום וכסיתו
כשיראה לך
Clothe him only after you are convinced that he is in need.
=====

4 רב יבדק
**בודקין לכסות
ואין בודקין למזונות**
For clothing, we investigate,
but for food, we do not investigate.

**אי בעית אימא
סברא** **ואי בעית אימא
קרא**

*This Halachah can be proven from a Pasuk,
and is also self-understood.*

אי בעית אימא סברא
האי קמצערא ליה - והאי לא קמצערא ליה

**בודקין
לכסות** **אין בודקין
למזונות**

*Because, inadequate
clothing is not
physically painful
and can wait;* *Because, hunger is
physically painful and
must be alleviated
immediately;*

אי בעית אימא קרא
Regarding food the Pasuk states
הלא פרוש לרעב לחמך
*Offer your bread
to the hungry.*

פרוש
פרוס לאלתר
Offer him the bread immediately, without any questions.

*However,
Regarding clothing the same Pasuk states*
כי תראה ערום וכסיתו
ביראב
*Clothe him only after you are convinced
that he is in need.*

5 The Gemara cites a Mishnah in מסכת פאה אין פוחתין לעני העובר ממקום למקום מככר בפונדיון מארבע סאין בסלע
 If a poor person travels from place to place, he is given a loaf of bread the size of $\frac{1}{4}$ קב, which is enough for two meals.

This is explained in detail in Rashi on the Mishnah in עירובין פ"ב ע"ב. See our review there.

לן
 נותנין לו פרנסת לינה
 If he spends the night, he is given a bed and pillow.
 שבת
 נותנין לו מזון של סעודות
 If he stays for Shabbos, he is given three meals.

The Braisa adds however אם היה מחזיר על הפתחים אין נזקקין לו
 If he goes around soliciting, he does not receive money from the קופה;
 And רב פפא explains אין נזקקין לו למתנה מרובה אבל נזקקין לו למתנה מועטת
 He does not receive a larger sum, such as full meals, but he does receive a small sum.
 =====

6 אמור רב אסי לעולם אל ימנע אדם עצמו מלתת שלישיית השקל בשנה
 The minimum requirement for צדקה is one-third of a שקל per year.
 And שקולה צדקה כנגד כל המצות
 The Mitzvah of צדקה is equivalent to all the Mitzvos, because the Pasuk states והעמדנו עלינו מצות לתת עלינו שלישיית השקל בשנה לעבודת בית אלהינו
 =====

5 אין פוחתין לעני העובר ממקום למקום מככר בפונדיון מארבע סאין בסלע

If a poor person travels from place to place, he is given a loaf of bread the size of $\frac{1}{4}$ קב, which is enough for two meals.

לן
 נותנין לו פרנסת לינה
 If he spends the night, he is given a bed and pillow.

שבת
 נותנין לו מזון של סעודות
 If he stays for Shabbos, he is given three meals.

אם היה מחזיר על הפתחים אין נזקקין לו
 If he goes around soliciting, he does not receive money from the קופה;

And רב פפא explains אין נזקקין לו למתנה מרובה אבל נזקקין לו למתנה מועטת
 He does not receive a larger sum, such as full meals, but he does receive a small sum.

6 אמור רב אסי לעולם אל ימנע אדם עצמו מלתת שלישיית השקל בשנה
 The minimum requirement for צדקה is one-third of a שקל per year.
 And שקולה צדקה כנגד כל המצות
 The Mitzvah of צדקה is equivalent to all the Mitzvos. Because ...

והעמדנו עלינו מצות לתת עלינו שלישיית השקל בשנה לעבודת בית אלהינו

7 The Gemara proceeds with three statements of רב אלעזר regarding צדקה that are alluded to in the

סימן
גדול מקדש משה
1.
גדול

אמר רבי אלעזר
גדול המעשה יותר מן העושה
One who gets others to give צדקה is greater than one who actually gives צדקה, because the Pasuk states
והיה מעשה הצדקה שלום
ועבודת הצדקה השקט ובטח עד עולם

2.
מקדש

אמר רבי אלעזר
בזמן שבהמ"ק קיים
אדם שוקל שקלו ומתכפר לו
During the times of the Bais Hamikdash a person would give a מחצית השקל for the קרבנות and achieve atonement.
However,
עכשיו שאין בהמ"ק קיים
אם עושין צדקה מוטב
Nowadays, when there is no Bais Hamikdash, if a person gives צדקה all will be well, but if not
באין עובדי כוכבים ונוטלין בזרוע
The non-Jews will confiscate his money.

7 3 statements of רב אלעזר regarding צדקה are alluded to in the סימן
גדול - מקדש - משה

1

גדול

אמר רבי אלעזר

גדול המעשה יותר מן העושה

One who gets others to give צדקה is greater than one who actually gives צדקה,

as the Pasuk says

והיה מעשה הצדקה שלום
ועבודת הצדקה השקט ובטח עד עולם

2

מקדש

אמר רבי אלעזר

בזמן שבהמ"ק קיים
אדם שוקל שקלו ומתכפר לו

During the times of the Bais Hamikdash a person would give a מחצית השקל for the קרבנות and achieve atonement.

However,

עכשיו שאין בהמ"ק קיים
אם עושין צדקה מוטב
Nowadays, when there is no Bais Hamikdash, if a person gives צדקה all will be well,

but if not

באין עובדי כוכבים ונוטלין בזרוע
The non-Jews will confiscate his money.

8 3.
משה

אמר רבי אלעזר
גדול העושה צדקה בסתר
יותר ממשה רבינו

A person who gives צדקה in private is greater than משה רבינו, because regarding משה רבינו the Pasuk states

כי יגורתי מפני האף והחמה
משה feared both אף and חמה

While regarding עושה צדקה the Pasuk states

מתן בסתר יכפה אף ושחד בחיק חמה עזה
One who gives צדקה in private will eliminate both אף and חמה.

אף ויחזק רבי יצחק disagrees and says

אף כופה

חמה אינו כופה

He eliminates only אף, but not חמה, because the Pasuk states

ושחד בחיק חמה עזה

אע"פ ששוחד בחיק

חמה עזה

Even though one gives בסתר צדקה, חמה will still prevail.

=====

9 ואמר רב יצחק
כל הנותן פרוטה לעני
מתברך בשש ברכות
One who gives even one פרוטה to a poor person is blessed with 6 Berochos;
והמפייסו בדברים
מתברך בי"א ברכות
One who comforts a poor person is blessed with 11 Berochos.
And Tosfos adds that one who does both
מתברך בי"ז ברכות
17 Berochos;

8

3

משה

אמר רבי אלעזר

גדול העושה צדקה בסתר
יותר ממשה רבינו

A person who gives צדקה in private is greater than משה רבינו,

Regarding משה רבינו
the Pasuk states

כי יגורתי מפני

האף והחמה

משה רבינו feared both
אף and חמה

Regarding עושה צדקה
the Pasuk states

מתן בסתר יכפה אף

ושחד בחיק חמה עזה

One who gives צדקה in private
will eliminate both אף and חמה.

רבי יצחק

אף כופה – חמה אינו כופה

He eliminates only אף, but not חמה,
because the Pasuk states

ושחד בחיק חמה עזה

אע"פ ששוחד בחיק - חמה עזה

Even though one gives בסתר צדקה,
חמה will still prevail.

9

ואמר רב יצחק

כל הנותן פרוטה לעני
מתברך בשש ברכות

One who gives even one פרוטה to a poor person
is blessed with 6 Berochos;

והמפייסו בדברים

מתברך בי"א ברכות

One who comforts a poor person
is blessed with 11 Berochos.

And Tosfos adds that one who does both

מתברך בי"ז ברכות

17 Berochos;

10

says רבי יצחק
 כל הרודף אחר צדקה
 הקדוש ברוך הוא ממציא לו מעות ועושה בהן צדקה
 If a person seeks to fulfill the Mitzvah of צדקה, Hashem
 will provide him with the means to give צדקה, because the
 Pasuk states
 רודף צדקה וחסד
 ימצא חיים צדקה וכבוד

adds רב נחמן בר יצחק
 כל הרודף אחר צדקה
 הקדוש ברוך הוא ממציא לו בני אדם המהוגנים
 לעשות להן צדקה כדי לקבל עליהם שכר
 If a person seeks to fulfill the Mitzvah of צדקה, Hashem
 will provide him with worthy recipients and he will be
 rewarded for the Mitzvah.

However, regarding those who were not worthy of the
 Mitzvah of צדקה,
 צדקה, ירמיה הנביא cursed them and said
 אפילו בשעה שכופין את יצרן ומבקשין לעשות צדקה לפניך
 הכשילם בבני אדם שאינן מהוגנין
 כדי שלא יקבלו עליהן שכר
 Even if they do seek to fulfill Mitzvas צדקה, Hashem will
 provide them with unworthy recipients, so that they will
 not be rewarded.

=====

10

רבי יצחק
**כל הרודף אחר צדקה
 ועושה בהן צדקה**

*If a person seeks to fulfill the Mitzvah of צדקה,
 Hashem will provide him with the means to give צדקה,
 because the Pasuk states*

**רודף צדקה וחסד
 ימצא חיים צדקה וכבוד**

רב נחמן בר יצחק
**כל הרודף אחר צדקה
 הקב"ה ממציא לו בני אדם המהוגנים
 לעשות להן צדקה
 כדי לקבל עליהם שכר**

*If a person seeks to fulfill the Mitzvah of צדקה,
 Hashem will provide him with worthy recipients
 and he will be rewarded for the Mitzvah.*

*Those who were not worthy of the Mitzvah of צדקה,
 ירמיה cursed them*

**אפילו בשעה שכופין את יצרן
 ומבקשין לעשות צדקה לפניך
 הכשילם בבני אדם שאינן מהוגנין
 כדי שלא יקבלו עליהן שכר**

*Even if they do seek to fulfill Mitzvas צדקה,
 Hashem will provide them with unworthy recipients,
 so that they will not be rewarded.*

11 From the above Pasuk

חודף צדקה וחסד
 ימצא חיים צדקה וכבוד
 כל הרגיל לעשות צדקה
 זוכה הויין לו בנים בעלי חכמה בעלי עושר בעלי אגדה
 If a person gives צדקה regularly, he will merit sons who
 are חכמים, and are wealthy, and will speak publicly in
 Aggadata.
 בעלי חכמה דכתיב ימצא חיים
 בעלי עושר דכתיב צדקה
 בעלי אגדה דכתיב וכבוד
 כתיב הכא וכבוד
 וכתיב התם כבוד חכמים ינחלו

11

חודף צדקה וחסד
 ימצא חיים צדקה וכבוד
 רבי יפולץ קאוי
 כל הרגיל לעשות צדקה
 זוכה הויין לו בנים בעלי חכמה בעלי
 עושר בעלי אגדה
 If a person gives צדקה regularly,
 he will merit sons who are חכמים, and are wealthy,
 and will speak publicly in Aggadata.

חודף
 צדקה — קאוי צולט
 וחסד
 ימצא חיים — קאוי חסאד
 צדקה
 וכבוד — קאוי אגדה
 כתיב הכא וכבוד
 וכתיב התם כבוד חכמים ינחלו